

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC656

Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1176

datum uitspraak 25/04/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

te voldoen door:

de Congregatie van Missionarissen van het Heilig Hart,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 1 juli 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 21 april 2015 met zaaknummer 2014W1176, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 17 mei 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 22 september 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 1 december 2015. Verweerder heeft bij brief, ontvangen op 17 december 2015, daarop gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker ging in [jaartal] - hij was toen twaalf jaar - naar het kleinseminarie van de Congregatie te [plaats], alwaar hij tot zijn zeventiende is gebleven. Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [naam aangeklaagde]) was werkzaam op dit kleinseminarie en gaf godsdienstonderwijs op de nabijgelegen [school]. Verzoeker heeft eerst één jaar op het kleinseminarie gezeten en werd daarna naar de [school] gestuurd, waar hij het eerste jaar over heeft moeten doen. Op een dag gingen verzoeker en zijn vrienden douchen. Zij kozen ervoor om die keer niet in de gemeenschappelijk ruimte van de klein-seminaristen te douchen, maar in de ruimte met aparte hokjes waar de paters normaliter douchten. Aldaar was [naam aangeklaagde] ook en hij heeft verzoeker toen afgetrokken, hetgeen zich daarna ontelbare keren heeft herhaald, waarbij verzoeker ook [naam aangeklaagde] moest aftrekken. De handelingen gingen steeds verder. Er is ook sprake geweest van oraal seksuele handelingen en [naam aangeklaagde] heeft verzoeker ook vele malen anaal gepenetreerd. Verzoeker sliep ook wel eens bij [naam aangeklaagde] en ook dan moest verzoeker [naam aangeklaagde] oraal bevredigen en werd hij anaal gepenetreerd.

Samenvattend heeft [naam aangeklaagde] verzoeker gedurende de periode [jaartal] tot en met [jaartal] wekelijks en soms zelfs dagelijks seksueel misbruikt. Er is sprake geweest van tientallen malen over en weer aftrekken en verzoeker heeft [naam aangeklaagde] vele malen oraal bevredigd en tot slot is verzoeker vele malen anaal gepenetreerd door [naam aangeklaagde]. Door de jaren heen is het voor verzoeker bijna 'normaal' geworden dat hij deze handelingen moest verrichten. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik dertien jaar.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van dertien jaar.
- Het misbruik heeft meerdere jaren voortgeduurd, te weten van [jaartal] tot en met [jaartal].
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, aftrekken over en weer, gedwongen oraal seksuele handelingen, anaal penetreren bij verzoeker (verkrachting).
- Het misbruik heeft frequent, dat wil zeggen wekelijks en soms zelfs dagelijks plaatsgevonden.

- Het misbruik vond plaats in het internaat dat op dat moment 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^c alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Nijssen voornoemd bij brief van 1 december 2015 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten. Verzoeker is door het hem aangedaan seksueel misbruik beschadigd geraakt. Hij had [beroep] willen worden, maar door het seksueel misbruik is hij niet in staat geweest te studeren. Hij is [beroep] geworden en heeft in diverse functies in de [werkt terrein] gewerkt. Tijdens zijn werkzame leven heeft hij te kampen gehad met periodes van depressiviteit, overspannenheid en ook heeft hij regelmatig conflicten gehad met superieuren, waarbij zijn verleden hem parten speelde. Hij had moeite met autoriteit omdat dit hem deed denken aan zijn machteloze situatie destijds in het internaat waar hij werd misbruikt. Uiteindelijk is verzoeker wegens gezondheidsredenen die voortkomen uit de trauma's uit zijn jeugd met prepensioen gegaan. Ook daardoor heeft hij vermogensschade geleden wegens verlies van inkomsten en pensioenopbouw.

Naast vermogensschade heeft verzoeker geleden onder niet in geld uit te drukken verdriet. Door het seksueel misbruik is zijn levensgeluk hem afgenomen. Het contact met zijn eigen ouders en broer en zus is er definitief door verbroken. Ook heeft het seksueel misbruik een schaduw geworpen over zijn leven met zijn echtgenote en zijn kinderen. Verzoeker wenst graag in aanmerking te komen voor een compensatie en refereert zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief, die door het Meldpunt op 17 december 2015 is ontvangen, gereageerd. Verweerder onderkent zonder meer dat sprake is geweest van ernstig seksueel misbruik waardoor verzoeker het in zijn leven soms heel moeilijk heeft gehad. Wel merkt verweerder op dat het niet redelijk is om al verzoekers moeilijkheden in zijn leven aan het onderhavige seksueel misbruik toe te schrijven. Ook de moeilijke relatie van verzoeker met

zijn [familielid] heeft zwaar op verzoeker gedrukt. Verweerder refereert zich voor het bepalen van de hoogte van de te adviseren compensatie aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gereede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Dat verzoeker door het hem aangedaan seksueel misbruik niet de academische opleiding ([studierichting]) heeft afgerond en daardoor geen [beroep] is geworden, is voor de Compensatiecommissie niet, althans in onvoldoende mate aannemelijk geworden. Uit het overgelegde curriculum vitae en het klaagschrift blijkt dat verzoeker een jaar langer op de lagere school is gebleven omdat hij als jonge leerling te jong werd bevonden om naar het gymnasium te gaan. Voorts heeft hij op het kleinseminarie één jaar gymnasium gevolgd, waarna hij naar de [school] is gegaan. In het klaagschrift staat daarover vermeld dat verzoeker niet zo goed was in wiskunde, Latijn en Grieks en dat het gymnasium wat ‘te hoog gegrepen’ was, waarna hij op de [school] het eerste jaar weer over moest doen, terwijl toen nog geen sprake was van seksueel misbruik door [naam aangeklaagde]’, althans niet tijdens de gymnasiumperiode anders dan verzoeker in zijn cv vermeldt. Daarbij komt dat verzoeker, nadat hij zijn [school] en [middelbare school] had behaald, wel graag naar de [middelbare school] had gewild, maar dat niet mocht/kon omdat de [middelbare school] te ver weg gelegen was van het seminarie in [plaats] en dit (mede door alle problemen, waaronder die van thuis) gewoon geen mogelijkheid is geweest (aldus verzoeker in zijn verslag, als bijlage A gevoegd bij de brief van mr. Nijssen van 1 december 2015).

4.6 Uit het overige relaas van verzoeker blijkt dat hij zijn loopbaan als [beroep] dankzij doorzetting, vallen en opstaan en vele bijscholingen succesvol heeft weten in te richten en uiteindelijk binnen de [beroepsgroep] het nodige heeft bereikt. Mede hierdoor heeft verzoeker zelfs na (herhaaldelijk) gerezen conflicten toch steeds weer werk gevonden. Gelet op de aard en duur van het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan, is invoelbaar dat verzoeker in zijn werkzame leven (en ook tijdens zijn periode van militaire dienst) is aangelopen tegen autoriteitsconflicten en dat het vervullen van zijn [beroeps] taken voor hem psychisch op sommige moment extra zwaar was. Zo deed zijn tijd in militaire dienst herinneringen uit zijn internattijd herleven en het werk met [groep mensen] zijn eigen leed dat hem als kind is aangedaan. Hij heeft uiteindelijk de stap gemaakt naar [beroep], maar ook in deze functie werd hij met deze psychische ballast geconfronteerd.

Verzoeker stelt dat hij zich door psychische, aan het seksueel misbruik gerelateerde problemen uiteindelijk genoodzaakt heeft gezien om vervroegd met pensioen te gaan, terwijl hij liever had doorgewerkt tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd. Verzoeker heeft echter reeds op [datum], dat wil zeggen vijf jaren vóór zijn vervroegde uitdiensttreding, een overeenkomst met zijn werkgever getekend, waarin in artikel 4.1 is overeengekomen dat hij per juni [jaartal] met vervroegd pensioen zou gaan. In het licht van deze omstandigheid, acht de Compensatiecommissie een oorzakelijk verband tussen het seksueel misbruik en de vervroegde uittreding onvoldoende aannemelijk. Uit het klaagschrift en de verklaring d.d. [datum] van [naam] (psychotherapeut) blijkt bovendien dat ook andere gebeurtenissen uit verzoekers leven zwaar op

verzoeker hebben gedrukt (zoals de slechte relatie met zijn [familielid] die teleurgesteld was dat verzoeker het gymnasium niet afrondde en fysiek geweld tegen hem en zijn [familielid] gebruikte, de thuissituatie met psychische verwaarlozing en het seksueel misbruik door ene [persoon]).

[naam] (psychotherapeut) benoemt in haar verklaring ook het seksueel misbruik en de psychische problemen van verzoeker zoals de posttraumatische stressstoornis met verlaat begin. Deze herinneringen aan het seksueel misbruik zijn -na een leven hard werken en verdringing- nu aan de oppervlakte gekomen, aldus [naam]. Zij vermeldt ook dat verzoeker reeds eerder in zijn leven voor deze problemen behandeld is geweest. Het betreft hier omstandigheden die mede bepalend zijn voor de hoogte van het toe te kennen bedrag wegens smartengeld.

4.7 Zoals hiervoor vermeld komt verzoeker in aanmerking voor een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk seksueel misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker en dat het zijn (toch al moeizame) relatie met zijn vader en zijn ouderlijk gezin nog meer heeft belast en beschadigd met een blijvende breuk tot gevolg. Ook heeft het seksueel misbruik een negatieve uitwerking gehad op verzoekers levensvreugde, zijn huwelijk en zijn contact met hun [kinderen]. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €55.000,-- voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.822,39 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €55.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €3.822,39 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 25/04/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter